

Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie w roku 2022 r. finansowana była ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie umowy nr ODD/WTZ/03/2000 zawartej z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w dniu 27 grudnia 2000 r. W dniu 2 grudnia 2002 r. Powiat Goleniowski zawarł z Zachodniopomorskim Towarzystwem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Nowogardzie umowę nr 8213-9-1/02 dotycząca Finansowania kosztów Warsztatu Terapii Zajęciowej.

I. Charakterystyka uczestników warsztatu oraz frekwencja w 2022 roku.

W zajęciach warsztatowych w roku 2022 brało udział 31 uczestników.

1. Przedział wiekowy:

21-30 lat - 5 osób,
31-40 lat - 13 osób,
41-50 lat - 7 osób,
51-60 lat - 2 osoby,
61-70 lat - 4 osoby.

2. Płeć:

Żeńska - 13 osób,
Męska - 18 osób.

3. Stopnie niepełnosprawności:

Stopień znaczny - 26 osób,
Stopień umiarkowany - 5 osób.

4. Rodzaje niepełnosprawności:

Schorzenia wiodące:

8 osób - upośledzenie umysłowe,
4 osoby - choroba neurologiczna,
9 osób - choroba psychiczna,
1 osoba - upośledzenie narządu ruchu,
1 osoba - choroba narządu wzroku,
1 osoba - inne, metaboliczne, endokrynologiczna itp.

Schorzenia sprzężone:

1 osoba - choroba neurologiczna, upośledzenie umysłowe,
1 osoba - ze schorzeniami neurologicznymi, z dysfunkcją narządu ruchu,
1 osoba - upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna, epilepsja,
1 osoba - choroba psychiczna, choroba układu oddechowego i krążenia,
1 osoba - choroba psychiczna, upośledzenie narządu ruchu, choroba neurologiczna,
1 osoba - upośledzenie umysłowe, inne, metaboliczne, endokrynologiczne,

1 osoba - upośledzenie umysłowe, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, choroba narządu wzroku.

5. Frekwencja na zajęciach:

- 1) W styczniu 30 osób.
- 2) W lutym 29 osób, a 1 osoba przebywała na zwolnieniu lekarskim.
- 3) W marcu 30 osób.
- 4) W kwietniu 30 osób.
- 5) W maju 30 osób.
- 6) W czerwcu 30 osób.
- 7) W lipcu przerwa wakacyjna.
- 8) W sierpniu 30 osób
- 9) We wrześniu 30 osób.
- 10) W październiku 30 osób.
- 11) W listopadzie 30 osób (1 osoba ze względu na stan zdrowia nie uczestniczyła w zajęciach warsztatowych. W dniu 14.11.2022 r. z WTZ odszedł 1 uczestnik, na jego miejsce przyjęto 1 nowego uczestnika w dniu 16.11.2022 r.
- 12) W grudniu 29 osób (1 osoba ze względu na stan zdrowia nie uczestniczyła w zajęciach warsztatowych).

II. Charakterystyka poszczególnych pracowni.

1. Pracownia poligraficzno-komputerowa.

Pracownia jest przeznaczona dla 6 uczestników. Zajęcia w pracowni poligraficzno-komputerowej w trakcie roku 2022 prowadzone były dla 6 uczestników. Wg stanu na 30.12.2022 r. pracownia liczyła 6 uczestników. W zajęciach brały udział osoby:

- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą neurologiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym, w tym schorzenia inne.

Zgodnie z indywidualnymi programami rehabilitacji i terapii w pracowni poligraficzno-komputerowej realizowano zadania:

W pierwszym półroczu 2022 roku:

1). Rozwijanie zaradności osobistej:

- utrwalanie procedur w teorii i praktyce dbania o higienę osobistą,
- dbanie o wygląd zewnętrzny,
- utrzymanie czystości w pracowni,
- dbanie o porządek i higienę na własnym stanowisku pracy,
- usamodzielnienie w podstawowych czynnościach domowych,
- nauka przygotowywania prostych posiłków,
- nauka obsługi urządzeń gospodarstwa domowego,

- rozróżnianie i odpowiednie dobieranie detergentów,
- nauka przemieszczania się środkami komunikacji miejskiej.

2). Rozwijanie umiejętności zawodowych:

- przestrzeganie regulaminu WTZ i planu dnia pracy,
- rozwijanie samokontroli odpowiedniego tempa pracy,
- organizacja stanowiska pracy,
- kształtowanie i zrozumienie istoty samodzielności i odpowiedzialności za wykonaną pracę i powierzone materiały,
- rozwijanie umiejętności takich jak: dokładność, kreatywność, wytrwałość, zaradność,
- nauka samodzielnego rozwiązywania problemów,
- dokonywanie prawidłowych wyborów.

3). Rehabilitacja w pracowni poligraficzno-komputerowej:

- przestrzeganie regulaminu pracowni poligraficzno-komputerowej oraz zasad BHP- zachowanie bezpieczeństwa na stanowisku pracy,
- prawidłowe uruchomienie i wyłączanie zestawu komputerowego,
- szanowanie cudzej własności intelektualnej i pracy innych użytkowników komputerów,
- nabywanie i utrwalanie umiejętności obsługi oraz podłączenia sprzętu multimedialnego kompatybilnego z komputerem,
- tworzenie folderów,
- zarządzanie plikami i folderami w systemie Windows (kopiowanie i przenoszenie plików do folderów, wykonanie operacji usuwania plików lub folderów),
- obsługa urządzeń znajdujących się w pracowni (laminarka, drukarka, skaner, ksero),
- edycja i formatowanie tekstu w programie Microsoft Word,
- tworzenie tabeli w programie Microsoft Word i Excel,
- wykonywanie komputerowych prezentacji oraz prac artystycznych i użytkowych,
- nauka pracy w sieci i korzystania z Internetu,
- korzystanie z programów i gier edukacyjnych,
- ćwiczenia wspomagające rozwój intelektualny uczestnika: kaligrafia, zajęcia usprawniające logiczne myślenie, ćwiczenia motoryki małej, zadania matematyczne, ortografia, praca z tekstem.

4). Trening ekonomiczny:

- rozpoznawanie nominałów,
- poznawanie wartości pieniądza,
- ćwiczenia orientacji w dochodach i wydatkach,
- trening oszczędzania na wyznaczony cel.

W drugim półroczu 2022 roku:

1). Rehabilitacja społeczna:

- trening pozytywnego myślenia, utrzymania wiary w siebie,
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,

- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory i podejmowane decyzje,
- utrwalenie właściwego stosunku do przełożonych,
- kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej,
- uświadomienie wartości i znaczenia pracy,
- praca nad emocjami (nauka panowania nad negatywnymi emocjami),
- wzmacnianie umiejętności samodzielnego podejmowania racjonalnych decyzji.

2). Rehabilitacja w pracowni poligraficzno-komputerowej:

- nabywanie i rozwijanie umiejętności obsługi programów, takich jak: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point, Paint,
- obsługa programów multimedialnych,
- nabywanie i utrwalanie umiejętności obsługi urządzeń znajdujących się w pracowni (laminarka, drukarka, skaner, ksero),
- przypomnienie ogólnych zasad dotyczących przeglądarki internetowej,
- otwieranie stron WWW, adresu URL, witryn internetowych,
- wyszukiwanie informacji, korzystając z przeglądarki internetowej,
- korzystanie ze stron edukacyjnych,
- pozyskiwanie plików graficznych i muzycznych,
- korzystanie z poczty internetowej (odbieranie, wysyłanie plików),
- ćwiczenia wspomagające rozwój intelektualny uczestnika: kaligrafia, zajęcia usprawniające logiczne myślenie, ćwiczenia motoryki małej, zadania matematyczne, ortografia, praca z tekstem.

3). Trening ekonomiczny:

- kształtowanie umiejętności oszczędzania,
- planowanie wydatków,
- samodzielne dokonywanie zakupów.

4). Kontakt z rodziną:

Kontakt z rodziną odbywał się według potrzeb. Rozmowy dotyczyły nieobecności uczestników, ich zachowania, stanu zdrowia, a także wyjazdów i uroczystości.

- kontakt telefoniczny,
- listowny,
- osobisty.

2. Pracownia plastyczna.

Pracownia jest przeznaczona dla 6 uczestników. Zajęcia w pracowni plastycznej w trakcie roku 2022 prowadzone były dla 6 uczestników. Wg stanu na 30.12.2022 r. pracownia liczyła 6 uczestników. W zajęciach brały udział osoby:

- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym, chorobą psychiczną i epilepsją,
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,

- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowych, chorobą słuchu, chorobą narządu wzroku,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym, chorobą neurologiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną.

Zgodnie z indywidualnymi programami rehabilitacji i terapii w pracowni plastycznej zrealizowano zadania:

W pierwszym półroczu 2022 roku.

1). Rozwijanie zaradności osobistej:

- usamodzielnienie w podstawowych czynnościach domowych (zamiatanie i mycie podłogi, ścieranie kurzy),
- posługiwanie się sprzętem AGD (żelazko, pralka),
- dokonywanie prostych zakupów,
- utrzymanie czystości w pracowni i na własnym stanowisku pracy,
- dbanie o wygląd zewnętrzny (zapinanie i zakładanie odzieży),
- utrwalanie nawyków dbania o higienę osobistą (mycie zębów, włosów, ciała).

2). Rozwijanie umiejętności zawodowych:

- przestrzeganie regulaminu WTZ i planu dnia pracy,
- kształtowanie nawyku przestrzegania dyscypliny pracy (punktualność, planowanie),
- ćwiczenie koncentracji oraz odreagowanie złych napięć,
- zwiększenie tempa pracy,
- nauka dokonywania prawidłowych i samodzielnych wyborów,
- rozwijanie umiejętności takich jak: dokładność, kreatywność i samodzielność podczas wykonywania powierzonych prac.

3). Rehabilitacja w pracowni plastycznej.

a) utrwalanie i poznawanie różnorodnych form plastycznych (papieroplastyka):

- szkicowanie ołówkiem, malowanie kredkami ołówkowymi, świecowymi i pastelami,
- wyklejanie obrazów na desce kulkami z bibuły, skóry i kolorowych gazet,
- malowanie farbami plakatowymi, witrażowymi, akwarelą,
- wykonywanie ozdób z wikliny papierowej,
- wyklejanie obrazów diamentami,
- modelowanie i lepienie z masy solnej, modeliny i plasteliny,
- wykonywanie ozdób świątecznych z bibuły oraz krepy,
- wykonywanie kartek okolicznościowych (Wielkanoc),
- zajęcia plastyczno-techniczne (wydrapywanka).

b) warsztat krawiecki:

- zapoznanie się i utrwalenie znajomości przyborów i narzędzi w pracowni,
- nauka podstawowych ściegów ręcznych,

- zszyć uszkodzonej części odzieży.

c) dodatkowe zajęcia:

- rozmowy z uczestnikami na temat organizacji czasu wolnego,
- czytanie tekstu ze zrozumieniem,
- karty pracy (łamigłówki, wykreślanki, krzyżówki, zadania logicznego myślenia, matematyka).

W drugim półroczu 2022 roku:

1). Rehabilitacja społeczna:

- kształtowanie umiejętności dzielenia się i niesienia pomocy,
- kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej,
- praca nad emocjami (nauka panowania nad negatywnymi emocjami),
- wzmacnianie umiejętności samodzielnego podejmowania racjonalnych decyzji,
- stosowanie form grzecznościowych adekwatnych do sytuacji.

2). Rehabilitacja w pracowni plastycznej:

Utrwalanie i poznawanie różnorodnych form plastycznych:

a) rysunek:

- szkicowanie ołówkiem,
- rysowanie kredkami ołówkowymi, pastelami i węglem.

b) rzeźba:

- masy plastyczne (masa solna, modelina, plastelina),
- recykling (obklejanie plastikowych pojemników naturalnymi elementami).

c) dekoratorstwo i zdobnictwo:

- wyklejanie obrazów na desce kulkami z bibuły, skóry i kolorowych gazet,
- tworzenie stroików świątecznych (Dzień Wszystkich Świętych),
- wykonywanie kartek bożonarodzeniowych,
- wykonywanie oraz zdobienie bombek choinkowych,
- collage- wyklejanie, wycinanie, wydzieranie z papieru,
- tworzenie kompozycji metodą orgiami,
- wykonywanie tematycznych plakatów- zajęcia grupowe.

Warsztat krawiecki:

- utrwalanie podstawowych ściegów ręcznych,
- kolorystyczny dobór nici do tkaniny,
- przyszywanie guzików,
- nawlekanie koralików.

3). Trening ekonomiczny:

- poznawanie wartości pieniądza,
- nauka banknotów,
- planowanie wydatków i prostych zakupów.

4). Kontakt z rodziną:

- kontakt telefoniczny,
- listowny,
- osobisty.

Stały kontakt telefoniczny z uczestnikiem i jego rodziną. Rozmowy dotyczyły planowanych wycieczek, wyjazdów, wydatków a także nieobecności uczestnika na zajęciach i jego zachowania.

3. Pracownia manualno-ruchowa.

Pracownia jest przeznaczona dla 6 uczestników. Zajęcia w pracowni manualno-ruchowej w trakcie roku 2022 prowadzone były dla 6 uczestników. Wg stanu na 30.12.2022 r. pracownia liczyła 6 uczestników. W zajęciach brały udział osoby:

- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, ze schorzeniami neurologicznymi i dysfunkcją narządu ruchu,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem narządu ruchu,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą neurologiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą neurologiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną.

Zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii w pracowni manualno-ruchowej realizowano zadania:

W pierwszym półroczu 2022 roku:

1). Rozwijanie zaradności osobistej oraz zwiększenie samodzielności w zakresie wykonywania czynności życia codziennego:

- usamodzielnianie w podstawowych czynnościach domowych, tj. zamiatanie, mycie podłogi, podlewanie kwiatów,
- wyrabianie nawyku dbania o porządek w swoim najbliższym otoczeniu: np. odnoszenie po sobie naczyń, wycieranie stołu, wynoszenie śmieci,
- ćwiczenia samodzielnego przygotowania prostego posiłku,
- trening estetycznego spożywania posiłku (doskonalenie czynności posługiwania się sztućcami),
- dbanie o czystość ciała i odzieży zachowując schludny wygląd,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego zapinania guzika, zamka błyskawicznego,
- trening samodzielnego ubierania i zdejmowania odzieży wierzchniej,
- kształtowanie nawyku dbania o ubiór (składanie, odwieszanie odzieży),
- trening pisania (podpisywanie się imieniem i nazwiskiem).

2). Rehabilitacja w pracowni manualno-ruchowej.

a) arteterapia:

- rysowanie kredkami, ołówkiem, pastelami, kredą,
- papieroplastyka, kartki okolicznościowe, laurki,
- wydzieranie, rwanie i zagniatanie papieru,
- wyklejanie bibułą, plasteliną,

- malowanie farbami.

b) ćwiczenia motoryki małej:

- ćwiczenia graficzne (np. pisanie po śladzie, rysowanie szlaczków literopodobnych w liniaturze),
- kształtowanie umiejętności podpisywania się imieniem i nazwiskiem,
- ćwiczenia percepcji wzrokowej (np. pisanie tekstu na komputerze, nawlekanie koraliki).

c) ćwiczenia, zadania usprawniające logiczne myślenie:

- karty pracy,
- układanie puzzli, klocków,
- układanie figur wg. wzoru.

d) zajęcia dodatkowe:

- rozmowy z uczestnikami na temat organizacji czasu wolnego, radzenia sobie w sytuacjach stresowych (kształtowanie umiejętności skutecznego radzenia sobie ze stresem),
- czytanie tekstu ze zrozumieniem,
- karty pracy (łamigłówki, wykreślanki, krzyżówki, zadania logicznego myślenia, matematyka).

3). Rehabilitacja społeczna (socjalizacja):

- nauka pozawerbalnego porozumiewania się z otoczeniem, komunikowania potrzeb, chęci,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania się w stosunku do kolegów i koleżanek, a także należytego zachowania się w miejscach publicznych,
- umiejętne radzenie sobie ze stresem i frustracją, niwelowanie zachowań agresywnych wobec innych i samego siebie (autoagresja),
- motywowanie do nawiązywania kontaktów interpersonalnych z osobami z najbliższego otoczenia,
- zachęcanie do niesienia pomocy osobą, które jej potrzebują,
- wpajanie zwrotów grzecznościowych,
- przestrzeganie zasad i reguł życia społecznego.

W drugim półroczu 2022 roku:

1). Rozwijanie umiejętności zawodowych:

- kształtowanie i wdrażanie nawyku przestrzegania dyscypliny pracy,
- wyrabianie odpowiedniego stosunku do powierzonych zadań (odpowiedzialność za wykonanie zadania),
- wyrabianie odpowiedniego stosunku do obowiązków,
- wpajanie zakazów, nakazów i obostrzeń obowiązujących w pracowni (placówce),
- egzekwowanie odpowiedniego zachowania, działania mającego na celu dostosowania się do poleceń przełożonych,
- kształtowanie nawyku dokładności, staranności i wytrwałości w pracy.

Nabywanie umiejętności samodzielnej pracy:

- organizacja pracy zgodnie z harmonogramem dnia,
- kształtowanie umiejętności utrzymania samodyscypliny,
- wyrabianie nawyku systematyczności.

2). Rehabilitacja w pracowni manualno-ruchowej:

- usprawnianie funkcji wzrokowej (np. wyodrębnianie różnic w obrazkach, uzupełnienie braków we wzorach),
- ćwiczenia na sprawność grafomotoryczną (np. kopiowanie rysunków, labirynty, malowanki),
- trening ponoszenia odpowiedzialności za siebie i swoje stanowisko pracy,
- wyrabianie staranności i poczucia estetyki.

a) arteterapia:

- rysowanie kredkami, pastelami,
- papieroplastyka, kartki okolicznościowe, laurki,
- wydzieranie z papieru,
- wyklejanie bibułą, plasteliną,
- malowanie farbami,
- tworzenie wyrobów okolicznościowych.

b) ćwiczenia motoryki dużej:

- kształtowanie prawidłowej postawy ciała,
- udział w zajęciach sportowych, w gimnastyce porannej.

c) zajęcia dodatkowe:

- ćwiczenia koncentracji uwagi,
- wpajanie podstawowych danych osobowych,
- praca nad poprawną pisownią.

3). Rehabilitacja społeczna (socjalizacja):

- rozwój umiejętności intelektualnych (zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach integracyjnych, sportowych),
- nauka pracy w grupie, harmonijne współzycie w grupie,
- budowanie poczucia przynależności do grupy,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania się w stosunku do kolegów i koleżanek,
- wpajanie zwrotów grzecznościowych,
- niwelowanie używania wulgaryzmów, zwrotów obraźliwych powszechnie nietolerowanych,
- praca nad emocjami (nauka panowania nad negatywnymi emocjami),
- motywowanie do nawiązywania więzi, przyjaźni i integracji z otoczeniem,
- wyrabianie śmiałości w spontanicznym wypowiedaniu się, w różnych sytuacjach.

4). Trening ekonomiczny:

- kształtowanie świadomości oszczędzania,
- trening racjonalnego planowania wydatków,
- kształtowanie umiejętności odróżniania i nazywania poszczególnych banknotów i monet,
- kojarzenie konkretnego artykułu z odpowiednim sklepem.

5). Kontakt z rodziną:

Wymiana informacji odbywa się w formie korespondencyjnej, telefonicznej i osobistej. Rozmowy dotyczyły nieobecności uczestnika, dojazdów na zajęcia i zaplanowanych przedsięwzięć. Poruszana była również kwestia stanu zdrowia uczestnika. Dialog dotyczył także wydatków i zgromadzonych

środków pieniężnych w kasie oszczędnościowej uczestnika otrzymywanych w ramach treningu ekonomicznego.

4. Pracownia stolarska.

Pracownia jest przeznaczona dla 6 uczestników. W trakcie okresu sprawozdawczego pracownię opuściła 1 osoba i na jej miejsce przyjęto 1 osobą. Biorąc pod uwagę odejście i przyjęcie nowej osoby do WTZ zajęcia w pracowni stolarskiej prowadzone były dla 7 uczestników. Wg stanu na 30.12.2022 r. pracownia liczyła 6 uczestników. W zajęciach brały udział osoby:

- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną, chorobą układu oddechowego i krążenia,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą narządu wzroku,
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną, upośledzeniem narządu ruchu i chorobą neurologiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym.

Zgodnie z indywidualnymi programami rehabilitacji i terapii w pracowni stolarskiej realizowano zadania:

W pierwszym półroczu 2022 roku:

1). Utrwalanie i podtrzymanie zasad BHP i ppoż.:

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa higieny pracy i ppoż.,
- nabycie umiejętności wykonywania pracy w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób,
- postępowania w sytuacjach awaryjnych oraz udzielenia pomocy osobie, która uległa wypadkowi.

2). Doskonalenie i podtrzymanie sprawności manualnych poprzez wykonywanie prac ręcznych:

- rozróżnianie i dobór odpowiedniego narzędzia do wykonywanej pracy,
- nabywanie umiejętności obsługi sprzętu stolarskiego,
- nabywanie umiejętności obsługi maszyn warsztatowych,
- nabywanie umiejętności toczenia i obróbki drewna,
- nabywanie umiejętności poprawnego trzymania narzędzi i posługiwania się nimi,
- kształtowanie umiejętności posługiwania się sprzętem ręcznym (piła ręczna, imadło, wkrętarki, klucze, dłuta, świdry, materiały ściernie),
- wycinanie elementów drewnianych,
- łączenie elementów za pomocą kleju, śrub, gwoździ lub zszywek,
- szlifowanie,
- heblowanie,
- nanoszenie wymiarów,
- trasowanie,
- drobne naprawy,

- wypalanie w drewnie,
- wycinanie kształtów,
- lakierowanie, bejcowanie lub malowanie powierzchni drewnianych,
- wykonywanie ozdób z drewna,
- nabywanie umiejętności przeznaczenia naturalnych i chemicznych środków stosowanych w stolarstwie takich jak: pokosty, lakiery, kleje, bejce, farby,
- wykonywanie drobnych przedmiotów gospodarstwa domowego,
- nabywanie umiejętności barwienia drewna,
- nabywanie umiejętności montażu gotowych elementów poprzez różne techniki,
- nabywanie umiejętności wycinania kształtów okolicznościowych, tworzenie ramek, karmników, lampionów,
- tworzenie półproduktów do dalszej obróbki w innych pracowniach,
- usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz przygotowanie do samodzielnego wykonywania zadań,
- korygowanie i kompensowanie braków w zależności od indywidualnych potrzeb uczestnika,
- utrzymanie porządku wokół placówki WTZ (koszenie trawy, sprzątanie, utrzymanie we właściwej kondycji sprzętu i architektury ogrodowej).

3). Przygotowanie uczestników do życia w środowisku społecznym:

- rozwijanie umiejętności współpracy i współżycia z innymi ludźmi,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się z otoczeniem,
- wykorzystywanie umiejętności werbalnych i pozawerbalnych,
- wdrażanie do kulturalnego, społecznie akceptowanego sposobu życia, eliminowanie zachowań niepożądanych.

4). Udział w treningu ekonomicznym:

- zarządzanie pieniędzmi,
- poznanie wartości pieniądza,
- trening planowania wydatków,
- trening samodzielnych zakupów,
- trening umiejętności oszczędzania.

5). Kontakt z rodziną:

- kontakt telefoniczny,
- kontakt listowny,
- rozmowy indywidualne,
- poradnictwo,
- konsultacje.

W drugim półroczu 2022 roku:

1). Podtrzymanie i utrwalenie zasad BHP i ppoż.:

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa higieny pracy i ppoż.,
- nabycie umiejętności wykonywania pracy w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób,

- postępowania w sytuacjach awaryjnych oraz udzielenia pomocy osobie, która uległa wypadkowi.

2). Doskonalenie i podtrzymanie zakresu zajęć technicznych:

- nabywanie umiejętności obsługi sprzętu stolarskiego,
- nabywanie umiejętności ręcznej obróbki drewna,
- nabywanie umiejętności posługiwania się sprzętem ręcznym (piła ręczna, imadło, wkrętarki, klucze, dłuta, świdry, materiały ściernie),
- wycinanie elementów drewnianych,
- łączenie elementów za pomocą kleju, śrub, gwoździ,
- szlifowanie,
- lakierowanie, bejcowanie lub malowanie powierzchni drewnianych,
- wykonywanie ozdób z drewna,
- nabywanie i podtrzymywanie umiejętności barwienia drewna,
- nabywanie i podtrzymywanie umiejętności montażu gotowych elementów poprzez różne techniki,
- nabywanie i podtrzymywanie umiejętności wycinania kształtów okolicznościowych,
- utrzymanie porządku wokół placówki WTZ (koszenie trawy, sprzątanie, utrzymanie we właściwej kondycji sprzętu i architektury ogrodowej).

3). Wdrażanie do praktycznego zastosowania zasad etyki życia codziennego, społecznego oraz rozwijanie zaradności osobistej:

- kształtowanie i podtrzymanie nawyku utrzymania porządku,
- kształtowanie świadomości ekologicznej i zachowań proekologicznych,
- trening przestrzeganie zasad kultury osobistej,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się,
- kształtowanie koncentracji,
- kształtowanie cierpliwości i wytrwałości oraz poczucia odpowiedzialności,
- trening wdrażanie efektu zadowolenia z własnej pracy,
- trening dokonywania właściwego wyboru,
- trening zachowania higieny osobistej.

4). Udział w treningu ekonomicznym:

- zarządzanie pieniędzmi,
- trening planowania wydatków,
- trening samodzielnych zakupów,
- trening umiejętności oszczędzania.

5). Kontakt z rodziną:

- kontakt telefoniczny,
- kontakt listowny,
- indywidualne rozmowy,
- poradnictwo,
- konsultacje,

6). Zajęcia pedagogiczno-rewalidacyjne:

- usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych,
- doskonalenie procesu pisania i czytania,
- rozwijanie myślenia arytmetycznego, utrwalanie wiadomości i umiejętności również w zakresie języka polskiego, podstawowej wiedzy o świecie, wiedzy przyrodniczej,
- ćwiczenia usprawniające koncentrację uwagi,
- ćwiczenia plastyczne, twórczość własna, kolorowanie.

5. Pracownia gospodarstwa domowego.

Pracownia jest przeznaczona dla 6 uczestników. Zajęcia w pracowni plastycznej w trakcie roku 2022 prowadzone były dla 6 uczestników. Wg stanu na 30.12.2022 r. pracownia liczyła 6 uczestników.

W zajęciach brały udział osoby:

- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym inne schorzenia,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą neurologiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności, upośledzeniem umysłowym,
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, chorobą psychiczną,

W pierwszym półroczu 2022 roku:

1). Rozwijanie zaradności osobistej:

- samoobsługa w zakresie higieny osobistej,
- prace porządkowe,
- przygotowywanie posiłków,
- dokonywanie zakupów,
- trening samodzielnego poruszania się w bliskim terenie,
- wyrabianie dyscypliny,
- orientowanie się w elementarnych zasadach życia codziennego.

2). Rozwijanie umiejętności zawodowych:

- dyscyplina pracy i przestrzeganie regulaminu WTZ,
- dokonywanie wyborów,
- rozwijanie umiejętności przy zastosowaniu różnych metod w pracowni gospodarstwa domowego, tj. trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadania, rozwijanie motywacji i tempa pracy, ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzenia powierzonego zadania do końca, utrwalanie umiejętności przygotowania prostych posiłków.

3). Doskonalenie umiejętności zawodowych w pracowni gospodarstwa domowego:

- podtrzymywanie i wyrabianie samodzielności w zakresie przygotowania posiłków, zachowanie czystości i wykonywania powierzonych obowiązków,
- wyrabianie umiejętności pracy w grupie,
- kształtowanie systematyczności i obowiązkowości,

- przestrzeganie przepisów BHP,
- sprzątanie, zmywanie, gotowanie, smażenie, pranie, pieczenie, prasowanie zgodnie z obowiązującymi zasadami higienicznymi i sanitarnymi z zastosowaniem środków do tego przeznaczonych (detergenty, środki do dezynfekcji i ochrony),
- korzystanie z przepisów kulinarnych,
- planowanie jadłospisów- właściwy dobór i łączenie składników,
- kształtowanie umiejętności przygotowania stanowiska pracy i dbania o zachowanie przy nim czystości,
- nabywanie i utrwalanie umiejętności samodzielnego nakrywania do stołu, doboru odpowiednich sztućców, estetycznego podawania pieczywa, dekoracji stołu,
- rozwój intelektualny uczestnika (karty pracy- kaligrafia, zajęcia usprawniające logiczne myślenie, koordynacja wzrokowo-ruchowa, ćwiczenia motoryki małej).

W drugim półroczu 2022 roku:

1). Rehabilitacja społeczna:

- przygotowanie do życia w środowisku społecznym, m.in. poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się,
- umiejętności podporządkowania się przełożonym,
- umiejętności dzielenia się i niesienia pomocy,
- harmonijne współzycie w grupie,
- utrzymywanie relacji interpersonalnych,
- praca nad własnymi emocjami i ich kontrolą,
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- wiara we własne siły i możliwości w pokonywaniu lęku przed nowymi wyzwaniami.

2). Rehabilitacja w pracowni gospodarstwa domowego:

- wyrabianie nawyków higienicznych i estetycznych podczas wykonywania czynności kulinarnych,
- dbanie o higienę i porządek otoczenia z użyciem środków chemicznych stosowanych w kuchni w czasie reżimu sanitarnego,
- rozwijanie nawyku zakładania odzieży ochronnej, zwracanie uwagi na estetykę i czystość odzieży własnej,
- kształtowanie umiejętności wykonywania trudniejszych czynności kulinarnych tj. smażenie, formowanie (np. pulpetów, kotletów), odmierzanie składników, przyprawianie potraw,
- obsługa sprzętu (zmywarki, kuchenki mikrofalowej, czajnika bezprzewodowego, żelazka, toster, maszyny elektrycznej, miksera),
- nauka przygotowania posiłków na specjalne okazje np. urodziny, święta,
- nabywanie i utrwalanie umiejętności samodzielnego nakrywania do stołu, doboru odpowiednich sztućców, estetycznego podawania potraw,
- wzrost wiedzy na temat planowania posiłków, układania jadłospisów,
- zapoznanie się z zasadami prawidłowego przechowywania żywności,
- nauka dbania o czystość otoczenia WTZ (zamiatanie, grabienie trawy, plewienie),

- nauka dbania o czystość środowiska mieszkalnego (mycie okien, mycie podłóg, ścieranie kurzu),
- zwracanie uwagi na przestrzeganie regulaminu obowiązującego w pracowni i WTZ.

3). Trening ekonomiczny:

- kształtowania umiejętności oszczędzania,
- analiza możliwości finansowych,
- planowanie wydatków.

4). Kontakt z rodziną:

- kontakt listowny,
- kontakt telefoniczny.

Stały kontakt telefoniczny z uczestnikiem i jego rodziną. Na bieżąco omawiane były potrzeby uczestnika, jego problemy dnia codziennego, nieobecności i wizyty lekarskie. W odpowiedzi udzielane były wskazówki i porady dotyczące terapii w pracowni.

II. Indywidualna rehabilitacja ruchowa.

Rehabilitacja indywidualna jest przeznaczona dla osób z zaburzeniami funkcjonowania ruchowego bądź innymi dysfunkcjami. Realizowana jest w zależności od potrzeb uczestnika- jego jednostki chorobowej, sprawności psychofizycznej i koordynacji ruchowej.

Metodami wykorzystywanymi są: ćw. bierne, czynno-bierne, czynne wolne, czynne z przyrządami, samowspomagane, wspomagane, wzorce PNF, Bobath, terapia stawów skroniowo-żuchwowych, rozluźnianie powięzi, terapia punktów spustowych, ćwiczenia sensoryczne, proprioreceptywne, równoważne, oddechowe, rozciągające, rozluźniające, terapia ręki, ćwiczenia z obciążeniem i odciążeniem, praca na bliznach, ćw. Koordynacyjno-ruchowe, korekcyjne, masaż klasyczny i limfatyczny.

Każdego dnia prowadzona jest również gimnastyka poranna dla wszystkich uczestników warsztatów w formie aerobiku, zumby, ćwiczeń na materacu i zajęć sportowych. Ma ona na celu zwiększanie ogólnej wydolności i sprawności organizmu, doskonalenie cech motorycznych, kształtowanie koncentracji poprzez gry i zabawy oraz utrwalanie nabytych umiejętności.

W roku 2022 w rehabilitacji indywidualnej uczestniczyło 10 osób. Ćwiczenia bądź inne metody rehabilitacji dobierane były w zależności od indywidualnych potrzeb uczestnika:

1. Uczestnik 1

Uczestniczka po przebytych udarze. Blizna po operacji na cieśni nadgarstka. W 2018 roku wycięcie węzłów chłonnych z prawej jamy pachowej. Nagłe skoki ciśnienia.

Cel rehabilitacji: poprawa i utrzymanie prawidłowych zakresów w st. barkowym prawym, niedopuszczanie do powstawania obrzęków limfatycznych.

Nie obserwuje się nawrotów obrzęków limfatycznych. Poprawie uległy zakres prawego st. barkowego (180 stopni zgięcia). Pozostałe zakresy ruchów w normie. Uczestniczka zadowolona z efektów rehabilitacji.

2. Uczestnik 2

Uczestnik z mpd z niedowładem czterokończynowym. Komunikacja werbalna. Epilepsja. Leczony operacyjnie- plastyka ścięgien i mm kkd. Porusza się na wózku. Zachowały się u niego odruchy pierwotne, między innymi odruch spadochronowy. Zaburzona motoryka. Porusza się na wózku samodzielnie, jednak przy pokonywaniu trudności w terenie wymaga pomocy osób trzecich.

Cel rehabilitacji: poprawa koordynacji ruchowej, wzmocnienie mm. posturalnych, rozluźnienie kkd.

Uczestnik nadal ma problemy z samodzielnym utrzymaniem koordynacji- wymaga dalszej rehabilitacji. Chętnie ćwiczy i uczestniczy w zajęciach wykonując wszystkie polecenia terapeuty. W odczuciu subiektywnym terapeuty, rzadziej pojawia się odruch spadochronowy.

3. Uczestnik 3

Uczestniczka z mpd. W przebiegu schorzenia występuje porażenie spastyczne czterokończynowe ze szczególnym uwzględnieniem kończyn dolnych. Przykurcze przywiedzeniowo-zgięciowe w stawach biodrowych oraz zgięciowe w stawach kolanowych. Zniesione ruchy czynne w stawach skokowych oraz halluxy. Leczona operacyjnie- plastyka wielopoziomowa ścięgien kkd. W kończynach górnych wzmożone napięcie szczególnie w stawach dystalnych co utrudnia zadania motoryki małej. Skolioza jednołukowa lewostronna. Uczestniczka porusza się na wózku.

Cel rehabilitacji: Zmniejszenie napięcia mięśniowego, przeciwdziałanie pogłębianiu się skoliozy, poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej, utrzymanie zakresu ruchów zwłaszcza w stawach kończyn górnych i kończyn dolnych, wzmocnianie mięśni posturalnych ciała oraz zwiększanie dystansu treningu chodu o balkoniku.

Utrzymano zakresy ruchów i siłę mięśniową. Skolioza nie uległa pogłębieniu. Pionizowana i stawiana przy balkoniku- porusza się przy asekuracji terapeuty. Wypełnia polecenia i stara się wykonywać ćwiczenia, jednak zmniejszył się zapał i chęć do pracy- zaleca się dalszą rehabilitację.

4. Uczestnik 4

Uczestnik z mpd. W przebiegu schorzenia występuje porażenie spastyczne czterokończynowe ze szczególnym uwzględnieniem kończyn dolnych. Przykurcze zgięciowe w stawach biodrowych i kolanowych. Leczony operacyjnie- plastyka wielopoziomowa ścięgien kkd. Dodatkowo stwierdza się plecy okrągłe i skoliozę jednołukową prawostronną. Uczestnik porusza się samodzielnie na wózku. Zrosty na brzuchu spowodowane ciągłymi zastrzykami z insuliny (cukrzyca).

Cel rehabilitacji: Rozciągnięcie przykurczonych mięśni, zwiększenie ruchów we wszystkich stawach, korygowanie wady postawy ciała i wzmocnienie mięśni posturalnych ciała (pośladkowe, mm. brzucha). Niedopuszczenie do zwiększania się przykurczów i rozbijanie zrostów na brzuchu. Samodzielne stawanie przy balkoniku.

Uczestnik przeważnie chętnie bierze udział w zajęciach. Wciąż poprawia swoją siłę mięśniową kkg wykonując ćwiczenia z gumami i ciężarkami. Poprawiła się jego technika przesiadania z kozetki na wózek i odwrotnie- robi to szybko i sprawnie. Wydłużyła się jego pionizacja przy balkoniku- utrzymuje się przez około 3 minuty.

5. Uczestnik 5

Uczestniczka z mpd. W przebiegu choroby występuje porażenie spastyczne czterokończynowe, skolioza jednołukowa prawostronna oraz trudności w koordynacji wzrokowo-ruchowej. Leczona operacyjnie- plastyka wielopoziomowa ścięgien kkd oraz korekcja skoliozy. Przykurcze wyprostne w stawach kolanowych i biodrowych oraz zgięciowe w stawach łokciowych. W kończynach górnych wzmożone napięcie w stawach dystalnych utrudnia zadania motoryki małej. Uczestniczka porusza się na wózku niesamodzielnie. Bruksizm.

Cel rehabilitacji: Zmniejszenie napięcia mięśniowego, korekcja postawy ciała, poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej, zwiększenie zakresu ruchów w kkd i kkg oraz wzmocnienie mm. głębokich. Nauka pracy ekscentrycznej mięśni kkg i kkd. Rozluźnienie mm. twarzy i żuchwy. W dalszym etapie uzyskanie funkcji chodu przy pomocy chodzika rehabilitacyjnego.

Potrafi przez około 5 minut samodzielnie utrzymać prostą postawę ciała z opuszczonymi nogami. Uczestniczka wykonuje ćwiczenia poprawnie, nie zawsze jednak słucha poleceń terapeuty. Jest niechętna do wykonywania ćwiczeń ruchowo-koordynacyjnych, gdzie ruch ręki związany jest z ruchem głowy i wzroku, co spowalnia procesy rehabilitacji.

6. Uczestnik 6

Uczestniczka z mpd. Przykurcze zgięciowe stawów biodrowych i kolanowych w przebiegu czterokończynowego porażenia spastycznego. Zniekształcenia stóp i skostnienia mięśniowe stawów biodrowych. Leczona operacyjnie- plastyka wielopoziomowa ścięgien kkd. Miednica w przodopochyleniu. Zaburzony prawidłowy wzorzec chodu. Całkowita alloplastyka stawu biodrowego prawego.

Cel rehabilitacji: Poprawa zakresów ruchu w stawach biodrowych i kolanowych, poprawa wzorca chodu oraz poprawa funkcji życia dnia codziennego (komfortu życia).

Utrzymano zakresy ruchów w obrębie kończyn dolnych i kończyn górnych. Wzorzec chodu nie poprawił się. Uczestniczka chętnie korzysta z rehabilitacji wykonując poprawnie ćwiczenia.

7. Uczestnik 7

Stan po urazie czaszkowo-mózgowym (2013) z następstwem niedowładu czterokończynowego z przewagą w kończynach dolnych oraz dyzartrią. Uraz wielonarządowy- upadek z 10m na prawą stronę. Neuropatia nn.kkd. Chód bociani (z bad. EMG – IV 2015 – cechy ciężkiego uszkodzenia obu nerwów strzałkowych oraz w stopniu mniejszym piszczelowych bardziej po stronie prawej). Uszkodzenie mózdzku. Nadciśnienie tętnicze. Szumy uszne, nadwaga.

Cel rehabilitacji: poprawienie funkcji chodu zwłaszcza w fazie przetaczania stopy, poprawa ruchomości st. skokowych z naciskiem na aktywizowanie mięśni prostowników i prozatorów stóp,

pobudzanie i stymulacja kkd, poprawa równowagi i koordynacji ruchowej, zlikwidowanie szumów w uszach i walka z nadwagą.

Uczestnik chętnie brał udział w rehabilitacji, jednak jakość kontaktu z uczestnikiem uległa pogorszeniu (prawdopodobnie przyczyną takiego stanu była zmiana leków). Przestał on rozumieć polecenia, nie pamiętał, jak wykonywać wyuczone ćwiczenia i wykonywał je niepoprawnie. Utrudniało to procesy rehabilitacji.

8. Uczestnik 8

Uczestniczka z mpdz typu spastycznego czterokończynowego w pozycji krzeselkowej. Przykurcze przywiedzeniowo-zgięciowe w obu kończynach dolnych oraz lewej kończynie górnej. Choroba psychiczna. Uczestniczka porusza się na wózku niesamodzielnie.

Cel rehabilitacji: Utrzymanie dotychczasowych zakresów ruchu w stawach. Niedopuszczenie do zwiększania się spastyki. Ogólne usprawnienie uczestniczki.

Choroba psychiczna utrudnia kontakt z uczestniczką- nie zawsze wykonuje polecenia i niechętnie ćwiczy. Często napięcie spastyczne mięśni uniemożliwia wykonywania ćwiczeń. Udało się utrzymać dotychczasowe zakresy ruchów.

9. Uczestnik 9

Uczestnik po urazie w obrębie CUN. Trudności w uzyskaniu prawidłowej postawy oraz prawidłowego wzorca chodu z uwagi na ograniczenie ruchomości miednicy i stawów biodrowych- zwapnienia (zg. P 35 L35). Skostnienia mięśniowe stawów biodrowych. Kontakt logiczny zaburzony, rozumie komendy.

Cel rehabilitacji: poprawa postawy ciała, utrzymanie dotychczasowego zakresu ruchów w stawach biodrowych i spowolnienie procesów degeneracyjnych oraz ogólne usprawnienie uczestnika. Polepszenie komfortu życia uczestnika.

Utrzymano dotychczasową sprawność i zakresy ruchu uczestnika. Wykonuje ćwiczenia poprawnie w stosunku do swoich możliwości i chętnie uczestniczy w proponowanych zajęciach.

10. Uczestnik 10

Uczestniczka z mpd z połowicznym niedowładem lewostronnym szczególnie nasilonym w kończynie górnej. Przewlekła padaczka. Po stronie prawej w prawej półkuli duża torbiel podpajęczynówkowa. Ręka mocno zaciśnięta w pozycji spastycznej. Przdopochylenie miednicy, pogłębiona kifoza piersiowa, zniesiona lordoza lędźwiowa (plecy okrągłe), cukrzyca.

Cel rehabilitacji: rozluźnienie spastycznej ręki, wzmocnienie mm. stabilizujących, poprawa faz chodu po stronie bezpośrednio zajętej, poprawa koordynacji ruchowej, usprawnianie motoryki małej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Utrzymano dotychczasowe zakresy ruchów i sprawność ruchową uczestniczki. Utrudniony stał się proces rehabilitacji z powodu częstego braku racjonalnego kontaktu z uczestniczką - czasami nie rozumie poleceń, jest śpiąca i zmęczona. Prawdopodobnie wskutek choroby pogłębia się proces degeneracyjny prawej półkuli poprzez padaczki i częste upadki.

III. Ogólne założenia Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nowogardzie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w roku 2022 realizował zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Realizacja tych zadań odbywała się poprzez:

- ogólne usprawnianie,
- rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej,
- rehabilitację społeczną i zawodową,
- rozwój psychofizyczny,
- rehabilitację ruchową,
- trening ekonomiczny,
- współpracę ze środowiskiem rodzinnym,
- zajęcia integracyjne w WTZ oraz poza warsztatem.

IV. Efekty oddziaływań terapeutycznych i rehabilitacyjnych WTZ w Nowogardzie.

Efekty rehabilitacji i terapii są oceniane w trzech sferach:

1. Zaradność osobista oraz samodzielność wykonywania czynności życia codziennego.

Z zakresu zaradności osobistej i samodzielności piętnaście osób poczyniło postępy. U ośmiu osób dostrzeżono większe usamodzielnienie w wykonywaniu czynności samoobsługowych podczas mycia się i ubierania oraz przygotowania i spożywania posiłku. U dwóch z nich zaobserwowano także wzrost samodzielności w poruszaniu się w bliskim terenie, z czego jedna z nich dodatkowo zaczął korzystać ze środków komunikacji miejskiej. U czterech osób zauważono postęp w dokonywaniu prostych zakupów, a jedna z nich oprócz tego zaczęła przestrzegać zasad współżycia społecznego. U trzech uczestników zauważa się także troskę o utrzymywanie porządku w najbliższym otoczeniu.

2. Rehabilitacja społeczna (socjalizacja).

Postępy w tej sferze widoczne są u ośmiu osób. U dwóch uczestników wzrosła zdolność empatii (zrozumienie ograniczeń innych, chęć niesienia pomocy bardziej potrzebującym), u czterech wyrobiono umiejętność harmonijnego współżycia w grupie, a u dwóch uczestników dostrzega się postęp w tworzeniu i utrzymywaniu prawidłowych więzi oraz relacji koleżeńskich i przyjacielskich. U dwóch z nich zaobserwowano także większą samodzielność w planowaniu wydatków i racjonalnym dysponowaniu pieniędzmi.

3. Rehabilitacja zawodowa.

Postępy w sferze dojrzałości i umiejętności zawodowych widoczne są u czternastu uczestników. Trzy osoby poczyniły postęp w przestrzeganiu dyscypliny pracy i regulaminu WTZ, z czego jedna z nich nabyła cechę wytrwałości a także wzrósł jej poziom tępa pracy, a druga wykazuje się większą dokładnością podczas wykonywania zadania. Trzy osoby poprzez zaangażowanie w pracę rozwinęły swoją sprawność motoryczną wykonując powierzone zadanie ze starannością i dbałością o szczegóły. Jedna osoba nabyła cechę wytrwałości doprowadzając powierzone zadanie do końca.

Trzy osoby rozwinęły swoją kreatywność, z czego jedna z nich stała się bardziej samodzielna w doborze techniki pracy nie potrzebując przy tym wsparcia instruktora. Cztery osoby poprzez ćwiczenia koncentracji zaczął skupiać większą uwagę na wykonywanym zadaniu co przyniosło efekt w kwestii rozumienia otrzymywanych poleceń.

V. Dodatkowe formy rehabilitacji i terapii.

1. Rehabilitacja ruchowa.

Zajęcia prowadzone były w formie indywidualnej i grupowej. Wszyscy uczestnicy brali udział w gimnastyce porannej, w ćwiczeniach relaksacyjno-koncentrujących, w grach i zabawach ruchowych oraz zajęciach ze stepu przy muzyce. Osoby z zaleceniem lekarskim były poddawane indywidualnej rehabilitacji zgodnie z zaleceniami specjalisty. Osoby chętne brały udział w zajęciach oraz zawodach sportowych.

2. Spotkania kulturalne (kino, teatr).

Uczestnicy warsztatu wraz z opiekunami korzystali z każdej nadarzającej się okazji do udziału w wydarzeniach kulturalnych, które rozwijają zmysł piękna, wrażliwości i poczucia estetyki.

3. Filmoterapia.

W okresie sprawozdawczym uczestnikom wyświetlono reportaże, filmy i programy o tematyce: informacyjnej, historycznej, rozrywkowej, biograficznej i ekologicznej pobudzające syntonię z otoczeniem.

4. Zajęcia integracyjne.

Uczestnicy korzystali z każdej możliwej okazji, aby czynnie uczestniczyć w życiu społecznym. Podopieczni doskonalili poziom integracji oraz poznawali siebie poprzez wspólny udział w zajęciach integracyjnych. Mieli możliwość zawierania nowych znajomości i doświadczania nowych sytuacji. Zajęcia te miały na celu budowanie pewności siebie, motywowania do podejmowania kontaktów interpersonalnych oraz angażowania się w życie publiczne, umożliwienie podopiecznym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i towarzyskim.

5. Biblioterapia.

Uczestnicy brali udział w czytaniu na głos oraz słuchaniu literatury (słuchowisk). Powyższe zaskutkowało poprawą umiejętności czytania, poszerzeniem zasobu słownictwa, pobudzeniem wyobraźni i kreatywności u części uczestników warsztatu.

6. Muzykoterapia.

Uczestnicy brali czynny udział w muzykoterapii, która oddziaływała pozaintelektualnie, pobudzała i porządkowała emocje, redukowałą trudności, ułatwiała współpracę, nawiązanie kontaktów, ograniczała konflikty i dawała możliwość rozładowania wewnętrznych napięć.

7. Ogrodnictwo i silwoterapia.

W sezonie wiosennym organizowane były zajęcia związane z plewieniem i podlewaniem rabatek, koszeniem i grabieniem trawnika. Kontakt z pięknem natury i efekty starań dawały dużą satysfakcję i motywację do dalszego zaangażowania.

8. Współpraca z rodzicami.

Nieodzownym elementem rehabilitacji była współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników. Kontakt odbywał się w formie telefonicznej, korespondencyjnej i osobistej rozmowie indywidualnej.

9. Zajęcia z psychologiem.

Uczestnicy i opiekunowie korzystali z indywidualnej konsultacji z psychologiem.

VI. Informacja o decyzjach podjętych przez Radę Programową WTZ w Nowogardzie.

1. Skład rady programowej:
  - 1) Kierownik Warsztatu,
  - 2) Instruktorzy terapii zajęciowej,
  - 3) Specjalista do spraw rehabilitacji (rehabilitant),
  - 4) Psycholog.
2. Zadania Rady Programowej:
  - 1) kwalifikowanie kandydatów do uczestnictwa w Warsztacie,
  - 2) opracowywanie indywidualnych programów terapii i rehabilitacji dla poszczególnych uczestników warsztatu i jego modyfikacja w miarę potrzeb oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich realizację,
  - 3) nie rzadziej niż raz na pół roku dokonywanie oceny indywidualnych efektów rehabilitacji i terapii,
  - 4) raz w roku przeprowadzanie okresowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii,
  - 5) co trzy lata dokonywanie kompleksowej oceny realizacji IPRiT,
  - 6) ustalanie składów osobowych poszczególnych grup terapeutycznych,
  - 7) wyrażanie opinii na temat przyznawania i wydatkowania środków treningu ekonomicznego,
  - 8) udzielanie informacji i wsparcia opiekunom i rodzicom uczestników,
  - 9) przyznawanie nagród dla uczestników wyróżniających się zaangażowaniem i postępami w realizacji IPRiT (pochwała słowna, wyróżnienie na forum, dyplomy, nagrody rzeczowe, wyjazdy i wyjścia),
  - 10) podejmowanie decyzji o skreśleniu uczestników z listy Warsztatu.

Zebrania Rady Programowej odbywały się raz w miesiącu i były udokumentowane w formie sprawozdania. Posiedzenia Rady Programowej WTZ w Nowogardzie miały charakter organizacyjny oraz obejmowały kwestię wysokości środków treningu ekonomicznego dla poszczególnych uczestników.

W roku sprawozdawczym 2022 Rada Programowa przeprowadziła okresową- roczną i półroczną ocenę postępów w rehabilitacji każdego uczestnika. Działania te dotyczyły rehabilitacji ogólnej i zawodowej. Pomimo odmienności przypadków oraz różnic w osiągnięciach i postępach, we wszystkich przypadkach pozytywnie oceniono wyniki realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji, a co za tym idzie, w mniejszym bądź większym stopniu postawę zaangażowania

i aktywności uczestników warsztatu. We wszystkich przypadkach założenia programowe zostały zrealizowane w stopniu zadawalającym, optymalnym i adekwatnym do możliwości uczestnika. Ocena dynamiki postępów uczestnika Warsztatu stanowi podstawę do konstruowania doskonalszych indywidualnych programów rehabilitacji.

W dalszym ciągu konieczne jest obserwowanie zachowań i postaw uczestników, aby bezustannie wpływać na podtrzymanie nabytych umiejętności i stymulować ich do dalszego rozwoju i aktywności. Ponadto należy monitorować zmieniające się potrzeby i możliwości psychofizyczne podopiecznych, aby dostosować założenia programowe do potrzeb osób biorących udział w zajęciach.

Kierownik
Warsztatów Terapii Zajęciowej
w Nowogardzie

Jolanta Gawlicka

**ROZLICZENIE ROCZNE KWOT UZYSKANYCH ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW
I USŁUG WTZ W 2022R.**

Załącznik nr 2

	Przychody ze sprzedaży	Rozchód – środki wydatkowane na integrację społeczną	Pozostałe środki do wydatkowania
1	2	3	4
Srodki niewydatkowane w 2021r.	16 357,83		
I kwartał	956,00	,00	
II kwartał	1 394,00	3 455,63	
III kwartał	717,00	635,00	
IV kwartał	6 256,00	2 145,88	
Narastająco od początku roku / Stan na koniec roku	25 680,83	6 236,51	19 444,32

GŁÓWNA KSIĘGOWA

mgr Irena Lamprecht

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Gołeniewie

dr inż. Andżelika Retmańczyk

KIEROWNIK ZESPOŁU
ds. Organizacyjnych Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych i Świadczeń

Sylvia Nadalska